

Omenan kasvinsuojelu onnistuu IP-viljelyssä

Jorma Jokela, ProAgria Farma Maaseutukeskus

Integroidussa omenanviljelyssä monet tuholaiset kiusaavat harvemmin kuin perinteisessä viljelyssä. Niinpä kasvinsuojelu tarkentuu ja tehostuu. Myös ruiskutuskertoja tarvitaan vähemmän ja ainemäärät voivat puolittua. Silti on syytä seurata tuholaisennusteita ja olosuhteita, jotta vältetään ikäviltä yllätyksiltä.

IP-viljelyn sääntöjen mukaan se on taloudellista tuotantoa, jossa hyödynnetään luonnon omia menetelmiä. Torjuntatoimenpiteet ja niiden ajoitus perustuvat tuohyönteisten ja niiden luontaisten vihollisten tarkkaan seurantaan. Tämä tehdään silmämääräisesti, haavimenetelmällä tai feromonipyydyksillä.

Haavinäyte otetaan kopauttamalla oksaa niin, että hyönteiset putoavat alla olevaan haaviin. Tuholaismäärän lisäksi ruiskutus päätökseen vaikuttaa se, paljonko joukossa on hyödyllisiä hyönteisiä. Viljelytekniikka valitaan niin, että kasvin vastustuskyky on mahdollisimman suuri. Myös lohkon ja lajikkeen on oltava sopiva sekä kasvuston ilmava. Lajikkeiden ruven- ja jopa hedelmäpuupunkin kestävyyksissä on suuria eroja.

Feromonipyydykset ja lämpösumma käyttöön

Feromonipyydyksillä selvitetään, onko omenalohkolla niin paljon pihlajanmarjakoita ja omenakääriäisiä, että ruiskutusta tarvitaan. Jos tuholaiden kynnsarvo ylittyy, voidaan laskea oikea torjunta-aika. Näin vältetään ruiskuttamasta vain varmuuden vuoksi. Lisäksi oikea ruiskutusaika takaa parhaan tehon. Yleensä myös ruiskutusten ainemäärä pienenee.

Feromoni on hyönteisnaaraan "hajua", joka houkuttelee lajin koiraita. Pyydyksen kapselissa tämä houkutusaine on tehdasvalmistetta. Koiraat takertuvat liimalevyyn, ja niiden määrän ja esiintymisajan perusteella tehdään torjuntapäätös. Tässä vaiheessa hyönteiset ovat lentäviä aikuisia, mutta torjunta tehdään vasta toukkavaiheessa.

Tilakokeissa feromonipyydykset auttoivat ruiskutustarpeen ja ajankohdan määrittelyssä. Ne ovat vakiinnuttaneet paikkansa hedelmäviljelmillä.

Ruiskutusaikaan vaikuttaa myös tilakohtainen lämpösumma. Sen mittaaminen on tärkeää, koska lähelläkin sijaitsevan naapuritilan mailla lämpötilat saattavat vaihdella paljonkin.

Hedelmäpuupunkki kuriin

Tuholaisten luontaiset viholliset ovat tärkeitä omenan IP-viljelyssä. Näin on varsinkin hedelmäpuupunkin torjunnassa. Kasvinsuojeluaineiden ruiskutukset, ainemäärät ja ajankohdat tuleekin valita niin, että luontaisia tuholaisia vahingoitetaan mahdollisimman vähän.

Hedelmäpuupunkkeja näytti olevan vähemmän sellaisilla lohkoilla, joiden ympäristössä oli pähkinäpensaita. On monia muitakin kasveja, joissa petopunkit ja -luteet viihtyvät. Jos näitä kasveja oli tarhan reunamilla, levisivät luontaiset viholliset niistä omenatarhaan ja tuntuivat pitävän hedelmäpuupunkin kurissa. Jos tämä omenatarhaan levinnyt petohyönteiskanta voitaisiin pitää elossa, ei erillisiä ruiskutuksia hedelmäpuupunkkia vastaan tarvittaisi. Tällaisia "petopunkkikasveja" on sittemmin istutettu omenatarhan reunamille.

Punainen Atlas ja Melba herkkiä ruvelle

IP-viljelyssä mahdollisimman kestävät lajikkeet ovat tärkeitä. Sellaisia eivät ole Punainen Atlas ja Melba, koska ne ovat ruvenarkoja ja pitävät yllä tarhan rupikantaa. Tavoitteena on myös omenien hyvä maku. Vertailusta saattaa löytyä ainakin luomuun sopivia lajikkeita, kuten Ananasomenat ja Suggisdessert, Junost, Astrakaanit ja Lepaan liereä.

Omenarupea torjuttiin lokakuussa ruiskuttamalla lehdille ureaa. Se tehoi hyvin myös muumiotautiin. Käsittelyllä pyrittiin nopeuttamaan lehtien hajoamista ja samalla hävittämään niissä talvehtivia tauteja. Tämä käsittely helpotti ruventorjuntaa seuraavana vuonna.

IP-viljelyssä oltava tarkkana

Vaikka varsinainen tuholaisten torjunta on onnistunut hyvin, on jokin harvinaisempi laji voinut silti yllättää. Syynä on ollut ruiskutusten minimointi, kun tuholaisiin ei ole osattu erikseen varautua. Tällaisia ovat esimerkiksi erilaiset kääriäislajit. IP-viljelyssä on tunnistettava tuholaiset ja niiden luontaiset viholliset. Niinpä tarkkailua on lisättävä ja varsinkin poikkeaviin sääolosuhteisiin on osattava mukautua.

Lisätietoja: jorma.jokela@farma.fi
puh. 050 520 5350

